

Právo a judikatúra v praxi

1 | 2025

Výber z najzaujímavejších nových rozhodnutí súdov

Obsah:

- 1. K uplatňovaniu sudcovskej koncentrácie v sporoch podľa § 137 písm. b) CSP (vrátane konania o vyporiadanie BSM)**
Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/235/2022 zo dňa 29. 11. 2023
- 2. K (ne)možnosti zmiernenia následkov nedoručenia rozhodnutia dovolacieho súdu pred rozhodnutím odvolacieho súdu tým, že strana mala prístup k rozhodnutiu NS z iných zdrojov**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/203/2022 zo dňa 14. 12. 2023
- 3. K spôsobu ustanovenia opatrovníka pre konanie o určenie otcovstva, ak domnelý otec zomrel**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1CdoGp/1/2023 zo dňa 13. 12. 2023
- 4. K procesnému uplatneniu návrhu na rozhodnutie, že od zamestnávateľa nemožno spravodlivo požadovať, aby zamestnanca ďalej zamestnával**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/146/2022 zo dňa 6. 12. 2023
- 5. Zánik záväzku zo zmluvy o budúcej darovacej zmluve uzatvorenej dedičmi z vďačnosti za výpomoc poručiteľovi, ak sa zistí, že sa budúci obdarovaný obohacoval na úkor poručiteľa**
Rozsudok Krajského súdu Žilina sp. zn. 10Co/92/2023 zo dňa 30. 4. 2024
- 6. K možnosti odmietnutia zaznamenania výsluchu technickým zariadením zo strany maloletého**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/214/2022 zo dňa 16. 1. 2024
- 7. Otázka osobného užívania vecí po vyporiadaní spoluvlastníctva v súlade s jej účelom a vplyv zhoršených vzťahov spoluvlastníkov na vyporiadanie, ak by sa po ňom mali stať susedmi**
Rozsudok Krajského súdu Nitra sp. zn. 12Co/85/2023 zo dňa 25. 6. 2024
- 8. K možnosti aplikácie § 59a ObchZ na zmluvy, na základe ktorých spoločnosť majetok zakladateľovi alebo spoločníkovi predáva**
Uznesenie Krajského súdu Košice sp. zn. 4Cob/25/2022 zo dňa 7. 7. 2022
- 9. K možnosti zastupovania obce ako poškodenej v trestnom stíhaní voči jej starostovi zástupcom starostu**
Uznesenie Krajského súdu Žilina sp. zn. 1Tpo/68/2020 zo dňa 12. 1. 2021
- 10. Vyhlásenie spotrebiteľa, že sa oboznámil s obchodnými podmienkami, odsúhlasil ich obsah a potvrdil ich prevzatie ako neprijateľná zmluvná podmienka**
Uznesenie Krajského súdu Prešov sp. zn. 7CoCsp/46/2021 zo dňa 13. 12. 2021
- 11. Posudzovanie podmienky plurality veriteľov, ak sú vzájomne personálne a majetkovo prepojení**
Uznesenie Krajského súdu Košice sp. zn. 4CoKR/23/2022 zo dňa 11. 8. 2022
- 12. K forme výslovného prejavu poručiteľa pred svedkami, že alografný závet obsahuje jeho poslednú vôľu**
Uznesenie Krajského súdu Trnava sp. zn. 11Co/81/2022 zo dňa 30. 11. 2023
- 13. K možnosti organizačnej zložky Sociálnej poisťovne odpustiť zmeškanie lehoty na úhradu poistného**
Rozsudok Krajského súdu Trenčín sp. zn. 29Sa/3/2022 zo dňa 18. 5. 2022
- 14. Realizácia podania zástupcom, ktorému bol pozastavený výkon advokácie, ako dôvod jeho odmietnutia**
Rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 7CoPr/1/2024 zo dňa 1. 10. 2024
- 15. K pojmu „vymáhaný nárok“ a k jeho splneniu pre účely určenia zníženej odmeny exekútora podľa § 7 ods. 2 vyhlášky č. 68/2017 Z. z.**
Rozsudok Krajského súdu Nitra sp. zn. 7CoCsp/13/2022 zo dňa 29. 6. 2023

1. K uplatňovaniu sudcovskej koncentrácie v sporoch podľa § 137 písm. b) CSP (vrátane konania o vyporiadanie BSM)

Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/235/2022 zo dňa 29. 11. 2023

Anotácia:

Súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov neprihliadol na pôžičky, ktoré mali byť poskytnuté žalovanému of fyzických osôb za trvania manželstva. A to najmä s poukazom na § 153 ods. 1 druhej vety Civilného sporového poriadku, keď mal za to, že žalovaný tieto dôkazy navrhol až na poslednom pojednávaní a ak by sa pripustil jeho návrh, muselo by byť pojednávanie následne odročené. Naviac ani po vykonaní týchto dôkazov by nebolo preukázané, akým spôsobom mali byť použité finančné prostriedky poskytnuté z týchto zmlúv. Žalovaný takýto dôkaz nenavrhol v priebehu konania, ani po vyjadrení žalobkyne, pričom bol poučený o tom, že na neskôr predložené a označené skutočnosti a na dôkazy nemusí súd prihliadať. Rovnako bol poučený o následkoch sudcovskej koncentrácie, a preto súd považoval tieto tvrdenia o pôžičkách za účelové v snahe žalovaného znížiť hodnotu výplatku, ktorý by v rámci bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ďalej len „BSM“) pripadol žalobkyni.

Odvolačný súd sa stotožnil s postupom súdu prvej inštancie. Proti tomuto rozsudku podal žalovaný včas dovolanie.

Právna veta:

- I. Dovolateľ formuloval nasledujúcu otázku: „Či diskrečné právo súdu podľa § 153 CSP neprihliadať na prostriedky procesného útoku a obrany je obmedzené povahou sporu – tým, že ide o spor podľa § 137 písm. b) CSP – tak, že súd nemôže neprihliadať na prostriedky procesného útoku a obrany, ktoré neboli uplatnené včas, ak sú rozhodujúce pre rozhodnutie vo veci samej.“
- II. Dovolačný súd konštatuje, že podmienky sudcovskej koncentrácie konania v danom prípade boli splnené. Sudcovská koncentrácia sa uplatňuje aj v sporoch o vyporiadanie BSM, keďže práve v týchto sporoch pri ustálení masy BSM je nevyhnutné, aby účastníci poskytovali súdom riadne a včas súčinnosť.

Právna oblasť: Civilné procesné právo

Právny inštitút: Sudcovská koncentrácia, Vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov

Súvisiace predpisy a ustanovenia: zákona č. 160/2015 Z. z. – § 137 písm. b)
40/1964 Zb. – § 153; § 150

2. K (ne)možnosti zmiernenia následkov nedoručenia rozhodnutia dovolacieho súdu pred rozhodnutím odvolacieho súdu tým, že strana mala prístup k rozhodnutiu NS z iných zdrojov

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/203/2022 zo dňa 14. 12. 2023

Anotácia:

Dovolateľ namietal, že dovolací súd uznesením z 21. júna 2017 zrušil predchádzajúce rozhodnutie odvolacieho súdu z dôvodu, že mu nebolo doručené uznesenie dovolacieho súdu zo 16. júna 2015. V nadväznosti na záväzný pokyn dovolacieho súdu odvolací súd listom z 23. októbra 2017 uložil súdu prvej inštancie, aby mu riadne doručil uznesenie dovolacieho súdu zo 16. júna 2015. Napriek tomu súd prvej inštancie mu 20. mája 2019 opätovne doručil iba rozsudok odvolacieho súdu zo 14. decembra 2015, pričom uznesenie dovolacieho súdu zo 16. júna 2015, mu nebolo doručené ani neskôr. Bol názoru, že v dôsledku tohto (ne)postupu v čase vydania napadnutého rozhodnutia tak bolo prvé rozhodnutie odvolacieho súdu z 27. novembra 2013, aj naďalej právoplatné a vydaniu napadnutého rozhodnutia bránila prekážka rozhodnutej veci.

Právna veta:

Je opodstatnený záver, podľa ktorého odvolací súd vec prejednal a rozhodol, hoci žalobcovi nebola (doručením uznesenia a výzvou vyjadriť sa k nemu) vytvorená procesná možnosť reagovať na procesnú situáciu, ktorá nastala po rozhodnutí najvyššieho súdu, zaujať stanovisko k obsahu uznesenia a tiež právnym záverom najvyššieho súdu. Na tom, že týmto postupom odvolacieho súdu došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 ods. 1 písm. f) CSP, nemôže nič zmeniť, ak sa žalobca (prípadne) z údajov dostupných na internetovej stránke najvyššieho súdu alebo z iného zdroja (napríklad z médií) dozvedel, ako rozhodol najvyšší súd. Je totiž podstatný rozdiel medzi doručením rozhodnutia súdu konkrétnemu účastníkovi konania a informovaním širokej verejnosti o obsahu rozhodnutia zverejnením jeho anonymizovanej verzie. V občianskom súdnom konaní (civilnom sporovom procese) naďalej platí, že len (alebo až) riadne a predpisom vyhovujúce doručenie má účinky predpokladané zákonom.

Právna oblasť: Civilné právo procesné

Právny inštitút: Doručovanie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 160/2015 Z. z. – § 420 ods. 1 písm. f), § 454

3. K spôsobu ustanovenia opatrovníka pre konanie o určenie otcovstva, ak domnelý otec zomrel

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1CdoGp/1/2023 zo dňa 13. 12. 2023

Anotácia:

Okresný súd uznesením ustanovil zomrelému domnelému otcovi opatrovníka, a to na zastupovanie v konaní o určenie otcovstva. V odôvodnení súd dôvodil, že navrhovateľka má zámer podať návrh na určenie otcovstva proti nebohému a v zmysle § 95 ods. 1 Zákona o rodine je potrebné ustanoviť zomrelému domnelému otcovi opatrovníka za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Synovec zomrelého domnelého otca oznámil súdu, že súhlasí s ustanovením za opatrovníka.

Proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie podal dovolanie Generálny prokurátor SR, v ktorom poukázal na to, že podnet na podanie dovolania generálneho prokurátora proti označenému uzneseniu podali manželka zomrelého a deti zomrelého. Títo tvrdili, že sú osobami dotknutými vydaným uznesením. Odôvodnili to tým, že sú zákonnými dedičmi zomrelého poručiteľa. Majú záujem, aby konanie o určenie otcovstva, ktorého účastníkmi dedičia domnelého otca nie sú, prebehlo objektívne. Podľa nich, súdom ustanovený opatrovník nie je spôsobilý vykonávať funkciu v súlade so záujmami zastúpeného, sleduje záujmy navrhovateľky a záujmy vlastné.

Právna veta:

Keďže už v súčasnosti nie je opatrovník účastníkom konania podľa § 95 ods. 1 Zákona o rodine v spojení s § 108 ods. 2 CMP a s ohľadom na novú povahu konania, keď sa návrh už nepodáva proti inému účastníkovi, je možné prijať záver, že opatrovníka môže pre konanie o určenie otcovstva zomrelého ustanoviť súd, ktorý je príslušný aj na konanie o určenie otcovstva. Ide o tzv. procesného opatrovníka ad hoc, t. j. iba pre toto konanie, preto nie je potrebné opatrovnícke konanie podľa § 272 CSP a nasl.. Ak teda domnelý otec dieťaťa zomrel, môže matka alebo dieťa podať návrh na určenie otcovstva, v návrhu označí zomrelého otca a ďalej súd požiada o ustanovenie opatrovníka pre konanie.

Právna oblasť: Civilné mimosporové právo, Rodinné právo

Právny inštitút: Určenie otcovstva, Opatrovník

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 161/2015 Z. z. – § 104, § 108 ods. 2, § 272
36/2005 Z. z. – § 95 ods. 1

4. K procesnému uplatneniu návrhu na rozhodnutie, že od zamestnávateľa nemožno spravodlivo požadovať, aby zamestnanca ďalej zamestnával

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/146/2022 zo dňa 6. 12. 2023

Anotácia:

V konaní o určenie, že pracovný pomer naďalej trvá a o návrhu žalovanej o určenie, že nie je spravodlivé, aby pracovný pomer trval naďalej bola riešená otázka, či môže deň o určení skončenia pracovného pomeru súdom z dôvodu, že nie je možné od zamestnávateľa spravodlivo požadovať, aby zamestnanca naďalej zamestnával, predchádzať dátumu právoplatnosti rozhodnutia súdu o neplatnom skončení pracovného pomeru.

Právna veta:

V zmysle § 79 ods. 1 ZP môže súd rozhodnúť, že nemožno od zamestnávateľa spravodlivo požadovať, aby zamestnanca naďalej zamestnával. V týchto prípadoch je nevyhnutné zohľadniť, že návrh zamestnávateľa, aby súd takto rozhodol má úzku skutkovú súvislosť s prebiehajúcim konaním o žalobe zamestnanca o neplatnosť skončenia pracovného pomeru. Z uvedeného potom možno dôvodiť, že takýto návrh by mal zamestnávateľ urobiť formou vzájomnej žaloby podľa § 147 CSP. Dovolací súd vychádza z toho, že ak by právoplatnosť rozsudku o neplatnom skončení platobného pomeru mala byť podmienkou vzájomnej žaloby zo strany zamestnávateľa, išlo by o výklad ad absurdum, pretože nárok uplatnený vzájomnou žalobou by nebol ešte actio nata. Dovolací súd konštatuje, že z ustanovenia § 79 ods. 1 ZP pre podanie návrhu zamestnávateľa nevyplýva, že jeho podmienkou je právoplatné skončenie konania o určení neplatnosti skončenia pracovného pomeru.

Právna oblasť: Pracovné právo, Civilné právo procesné

Právny inštitút: Skončenie pracovného pomeru, Vzájomná žaloba

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 311/2001 Z. z. – § 79
160/2015 Z. z. – 147

5. Zánik záväzku zo zmluvy o budúcej darovacej zmluve uzatvorenej dedičmi z vďačnosti za výpomoc poručiteľovi, ak sa zistí, že sa budúci obdarovaný obohacoval na úkor poručiteľa

Rozsudok Krajského súdu Žilina sp. zn. 10Co/92/2023 zo dňa 30. 4. 2024

Anotácia:

Rozhodnutie bolo vydané v konaní o nahradenie prejavu vôle, v ktorom sa žalobca domáhal, aby s ním žalovaní na základe zmluvy o budúcej zmluve uzatvorili darovaciu zmluvu. Dôvodom uzatvorenia zmluvy o zmluve budúcej bola skutočnosť, že žalobca sa ako sused staral o poručiteľku, ktorej dedičmi sa neskôr stali práve žalovaní; uzatvorenie zmluvy o zmluve budúcej malo byť formou kompenzácie za poskytnutú starostlivosť.

Žalovaní sa bránili, že darovaciu zmluvu neboli povinní uzatvoriť, pretože došlo k takej zmene okolností, z ktorých účastníci pri jej uzatvorení vychádzali. Žalovaní po ukončení dedičského konania zistili, že žalobca si ešte za života poručiteľky (bez jej riadneho súhlasu) z jej účtu previedol značné sumy, zároveň si na seba previedol podielové listy poručiteľky. Súd 1. inštancie zistenie uvedeného konania považoval za takú zmenu okolností, pre ktorú záväzok zo zmluvy o zmluve budúcej zanikol; okrem iného by podľa neho priznanie nároku bolo aj v rozpore s dobrými mravmi. Žalobca sa v podanom odvolaní bránil, že dôvodom uzatvorenia zmluvy o zmluve budúcej nebola vďačnosť za starostlivosť o poručiteľku; žalovaní ju v skutočnosti uzatvorili preto, aby žalobca vzal späť návrh na jeho zaradenie do dedičského konania po poručiteľke.

Krajský súd Žilina ako odvolací súd však uviedol, že aj keby bolo tvrdenie žalobcu ohľadom spätvzťatia jeho návrhu na zaradenie do dedičského konania po poručiteľke pravdivé, nijako to nevylučuje skutočnosť, že žalovaní by k uzatvoreniu zmluvy o zmluve budúcej nepristúpili, ak by neboli presvedčení, že žalobca poručiteľke nezištne pomáhal. Následné zistenie jeho konania spočívajúceho v obohacovaní sa na úkor poručiteľky teda možno vnímať ako relevantný dôvod pre zánik ich záväzku zo zmluvy o zmluve budúcej.

Právna veta:

- I. Aplikácia § 50a ods. 3 Občianskeho zákonníka realizovaná súdom prvej inštancie vo vzťahu k skutkovým okolnostiam/osobitostiam súdnej veci je náležitá. V konaní bolo totiž dostatočne preukázané, že v relevantnom časovom okamihu, t. j. v čase vzniku záväzku zo zmluvy o budúcej zmluve, žalovaní (ako zmluvná strana) nemali vedomosť o počínaní/správaní žalobcu spočívajúcom v tom, že za života poručiteľky, cez internetbanking z jej účtu na svoj účet previedol dňa 24. 8. 2020 sumu 30.000 eur, dňa 31. 12. 2020 sumu 5.000 eur a po smrti poručiteľky dňa 15. 1. 2021 sumu 3.000 eur, resp. za života poručiteľky previedol na seba podielové listy poručiteľky v hodnote od 20.000 až do 25.000 eur.
- II. Je preto možné s rozumnou mierou istoty konštatovať, že pri existencii tejto vedomosti (u žalovaných v danom čase) by títo k uzatvoreniu zmluvy o budúcej darovacej zmluve nepristúpili. Práve absencia vedomosti o opísanom postupe žalobcu je tou okolnosťou, z ktorej účastníci „pri vzniku záväzku vychádzali“, tak ako to explicitne ustanovuje/predvída relevantná právna norma (§50a ods. 3 OZ) a ktorá „sa do tej miery zmenila, že nemožno spravodlivo požadovať, aby sa zmluva uzavrela“.

Právna oblasť: Občianske právo,

Právny inštitút: Budúca darovacia zmluva

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 40/1964 Zb. – § 50a ods. 3, § 628

6. K možnosti odmietnutia zaznamenania výsluchu technickým zariadením zo strany maloletého

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/214/2022 zo dňa 16. 1. 2024

Anotácia:

V konaní o návrhu otca na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom otec žiadal zverenie detí do striedavej osobnej starostlivosti. Súd tento návrh zamietol. Otec maloletých detí v podanom dovolaní tvrdil, že odvolací súd sa v rámci svojho procesného postupu odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho dovolacieho súdu podľa uznesenia Najvyššieho súdu SR zo dňa 27. júna 2018 sp. zn. 5 Cdo/103/2018 (požiadavka zvukového záznamu z výsluchu maloletého dieťaťa), keď v odvolacom konaní neuznal za procesnú vadu skutočnosť, že súd prvej inštancie nevyhotovil resp. nesprístupnil zvukový záznam z výsluchu maloletých detí.

Právna veta:

Maloleté deti nemôžu odmietnuť, aby z ich výsluchu kolíznym opatrovníkom bol vykonaný záznam technickým zariadením na zaznamenávanie zvuku, môžu sa však vyjadriť jeho sprístupneniu rodičom v zmysle § 43 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

Právna oblasť: Civilné právo procesné, Rodinné právo

Právny inštitút: Dokazovanie, Zaznamenávanie procesných úkonov

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 160/2015 Z. z. – § 98 ods. 1
161/2015 Z. z. – § 38
36/2005 Z. z. – § 43 ods. 1

7. **Otázka osobného užívania veci po vyporiadaní spoluvlastníctva v súlade s jej účelom a vplyv zhoršených vzťahov spoluvlastníkov na vyporiadanie, ak by sa po ňom mali stať susedmi**

Rozsudok Krajského súdu Nitra sp. zn. 12Co/85/2023 zo dňa 25. 6. 2024

Anotácia:

Rozhodnutie bolo vydané v spore o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k pozemkom a garáži. Žalovaný žiadal o vyporiadanie formou reálneho rozdelenia, nakoľko po jeho realizácii by vznikli pozemky, na ktorých by bolo možné v budúcnosti postaviť dom s tým, že rozdelenie by zároveň vyžadovalo aj vyplatenie náhrady na kompenzáciu veľkosti spoluvlastníckeho podielu žalobkyne; druhou navrhovanou alternatívou z jeho strany by bolo rozdelenie dvojgaráže na dve samostatné garáže. Súd 1. inštancie návrhu na reálne rozdelenie nevyhovел okrem iného aj preto, lebo v konaní vyšlo najavo, že žalovaný by si z garáže urobil sklad materiálu, zatiaľ čo žalobkyňa by ju využívala na garážovanie svojho motorového vozidla, pretože býva v susednom rodinnom dome. Akékoľvek rozdelenie by navyše znamenalo, že by bývalí spoluvlastníci zostali susedmi, čo by zakladalo priestor pre ich ďalšie konflikty ako bývalých manželov.

Krajský súd Nitra dal v danom prípade za pravdu súdu 1. inštancie; zároveň (na rozdiel od stanoviska Krajského súdu Žilina vyjadreného v rozhodnutí vydanom pod sp.zn. 5Co/79/2020) však prihliadol aj na to, že žalovaný by po prípadnom nadobudnutí (časti) spoločných vecí tieto zrejme osobne neužíval a speňažil by ich a garáž by neužíval v súlade s jej primárnym účelom (parkovanie motorového vozidla), ale ako sklad. Potvrdil preto rozhodnutie súdu 1. inštancie o prikázaní nehnuteľností do výlučného vlastníctva žalobkyne.

Právna veta:

- I. Pri prikázaní veci jednému alebo viacerým spoluvlastníkom je nutné prihliadať aj nato, aby sa vytvorili priaznivé podmienky na nerušené využitie veci a vznikom nového spoluvlastníckeho vzťahu nedochádzalo k vzniku nových sporných situácií.
- II. Pokiaľ pozemky nie sú ešte zastavané, sú vhodnejšie na reálnu deľbu. Nie je však možné vyporiadať podielové spoluvlastníctvo bez zohľadnenia stavby rodinného domu žalobkyne tak, ako sa to snaží prezentovať žalovaný. Je pravdou, že rodinný dom nie je predmetom vyporiadania, keďže jeho výlučnou vlastníčkou je žalobkyňa, avšak nemožno ignorovať fakt už existujúcej stavby, ktorá tvorí s okolitými pozemkami a garážou jeden funkčný celok, ktorých hodnota a účel využitia by sa reálnym rozdelením podľa návrhu žalovaného značne znížili. Na druhej strane, by novovytvorené nehnuteľnosti z hľadiska využitia nemali pre žalovaného taký význam, ako majú pre žalobkyňu ako vlastníčku rodinného domu, keďže tvoria jeden celok, pričom žalobkyňa ich užíva v súlade s účelom, na ktorý boli určené (záhrada, oddychová zóna, garážovanie motorového vozidla, a pod.).
- III. Využívanie garáže na uskladnenie vecí žalovaného by znamenalo jej užívanie nie v súlade s jej účelom a nemôže mať prednosť pred garážovaním motorového vozidla žalobkyne.

Pokiaľ žalovaný mal záujem o nadobudnutie týchto nehnuteľností do výlučného vlastníctva len z toho dôvodu, aby ich v budúcnosti speňažil ako stavebné pozemky, nie je dôvod vyhovieť takémuto návrhu a prikázať vec tomu zo spoluvlastníkov, ktorý by ju chcel ďalej scudziť, ak niektorý z ostatných spoluvlastníkov prejavil záujem vec užívať.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, Reálna deľba

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 40/1964 Zb. – § 142

8. **K možnosti aplikácie § 59a ObchZ na zmluvy, na základe ktorých spoločnosť majetok zakladateľovi alebo spoločníkovi predáva**

Uznesenie Krajského súdu Košice sp. zn. 4Cob/25/2022 zo dňa 7. 7. 2022

Anotácia:

Navrhovateľ v podanom návrhu tvrdil neúčinnosť kúpnych zmlúv a dôvodil, že zaniknutá spoločnosť je vlastníkom nehnuteľností, hoci v katastri nehnuteľností je ako vlastník uvedený iný subjekt. Uvedené nehnuteľnosti boli prevedené kúpnu zmluvou na manželku konateľa zaniknutej spoločnosti, no navrhovateľ tvrdil, že podľa § 59a Obchodného zákonníka sa vyžaduje, aby bola hodnota predmetu zmluvy určená znaleckým posudkom, pričom zmluva nemôže nadobudnúť účinnosť skôr, ako bude uložená spolu so znaleckým posudkom v Zbierke listín, čo sa v prípade prevodu týchto nehnuteľností podľa navrhovateľa nestalo.

Právna veta:

Ustanovenie § 59a Obchodného zákonníka sa vzťahuje na zmluvy, na základe ktorých spoločnosť nadobúda majetok za protihodnotu a nie na zmluvy, ktorými majetok za protihodnotu predáva.

Ustanovenie § 59a Obchodného zákonníka sa neaplikuje na prípady, ak by spoločnosť predávala svoj majetok, ktorého hodnota presahuje 10 % základného imania spoločníkovi.

Právna oblasť: Obchodné právo

Právny inštitút: Obchodné spoločnosti

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 513/1991 Zb. – § 59a

9. K možnosti zastupovania obce ako poškodenej v trestnom stíhaní voči jej starostovi zástupcom starostu

Uznesenie Krajského súdu Žilina sp. zn. 1Tpo/68/2020 zo dňa 12. 1. 2021

Anotácia:

V tomto trestnom stíhaní v pozícii poškodeného vystupuje obec a podozrivým zo spáchania vyšetrovaného trestného činu má byť jej starosta obce. Súd ustanovil opatrovníka poškodenej obci z radov advokátov a poškodená obec prostredníctvom svojho zástupcu namietala výber opatrovníka.

Právna veta:

Práva a povinnosti opatrovníka obce nemôžu procesne správnym spôsobom vo vedenom trestnom stíhaní uplatňovať osoby, ktoré sú alebo boli s podozrivým v blízkych kolegiálnych, resp. priateľských vzťahoch. Zástupca starostu obce prichádzal s osobou I. I. pri výkone svojej funkcie minimálne do častých pracovných kontaktov. Uvedené konštatovanie sa týka aj zvolených poslancov obce. Pokiaľ by za takejto situácie boli tieto osoby ustanovené za opatrovníka obce, vznikli by dôvodné pochybnosti o ich objektívnom uplatňovaní práv poškodeného vo vedenom trestnom stíhaní.

Právna oblasť: Trestné právo, Správne právo

Právny inštitút: Trestné konanie, Zastupovanie starostu

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 301/2005 Z. z. – § 48 ods. 3
369/1990 Zb. – § 13b

10. Vyhlásenie spotrebiteľa, že sa oboznámil s obchodnými podmienkami, odsúhlasil ich obsah a potvrdil ich prevzatie ako neprijateľná zmluvná podmienka

Uznesenie Krajského súdu Prešov sp. zn. 7CoCsp/46/2021 zo dňa 13. 12. 2021

Anotácia:

Krajský súd Prešov v rozhodnutí posudzoval dojednanie spotrebiteľskej zmluvy o úvere, ktorého akceptáciou spotrebiteľ potvrdil, že sa oboznámil s obchodnými podmienkami, odsúhlasil ich obsah, prijal návrhy v nich predložené a potvrdil ich prevzatie.

Súd v odôvodnení rozhodnutia vyslovil názor, že predmetné dojednanie je spotrebiteľovi predkladané s cieľom preniesť na neho dôkazné bremeno ohľadom splnenia povinností veriteľa, ktoré by mal riadne preukázať práve veriteľ. Obchodné podmienky v danom prípade obsahovali viaceré skutočnosti, ohľadom ktorých ukladal zákon veriteľovi informačnú povinnosť koncipovanú v prospech spotrebiteľa. Dojednanie teda v podstate formálne potvrdzovalo stav individuálneho oboznámenia spotrebiteľa s obsahom podmienok, ktorý ale v realite podľa súdu nemusel nastať.

Nad rámec uvedeného ďalej súd poukázal na to, že predmetné dojednanie môže mať vplyv aj na rozhodnutie spotrebiteľa ohľadom uplatňovania nárokov zo zmluvného vzťahu. Spotrebiteľ totiž môže s ohľadom na jeho znenie vyhodnotiť, že by v spore proti poskytovateľovi úveru nebol schopný uniesť dôkazné bremeno. Súd preto predmetné dojednanie posúdil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku. Na rozhodnutie neskôr nadviazali vo svojej rozhodovacej činnosti aj iné senáty Krajského súdu Prešov (napr. rozhodnutie Krajského súdu Prešov, sp.zn. 25CoCsp/9/2024).

Právna veta:

Žalobca v tomto právnom úkone potvrdil, že sa oboznámil s obchodnými podmienkami, súhlasil s ich obsahom, prijal návrhy v nich predložené a potvrdil ich prevzatie. Týmto dojednaním sa žalovaný bez akýchkoľvek pochybností snažil preniesť dôkazné bremeno oboznámenia sa so zmluvnými podmienkami a okolnosťami uzavretia úverovej zmluvy na spotrebiteľa. Navyše v tomto ustanovení úverovej zmluvy žalobca prijal bližšie nešpecifikované návrhy v nich predložené a zároveň potvrdil ich prevzatie. Takéto skryté prenesenie dôkazného bremena má pre spotrebiteľa neprijateľný účinok vo vzťahu k potencionálnemu uplatneniu jeho práva na súde a u iných štátnych orgánov, nakoľko spotrebiteľ už len v dôsledku takejto zmluvnej podmienky môže byť odradený od prípadného podania podnetov alebo návrhov štátnym orgánom. Existuje preto nezanedbateľné nebezpečenstvo, že dojednaná zmluvná podmienka ovplyvní spotrebiteľa pri uplatňovaní jeho práv, resp. môže u spotrebiteľa vyvolať dojem, že sa nemôže dovolávať súdnej ochrany, keďže platí domnienka, že si zmluvné podmienky prečítal a porozumel im, a to aj vo vzťahu k prijatiu bližšie nešpecifikovaných návrhov a vyslovil s nimi súhlas, v dôsledku čoho spotrebiteľ už len z tohto dôvodu môže byť odradený od prípadného podania žalôb, podnetov alebo návrhov súdom či štátnym orgánom. Takáto zmluvná podmienka je tak neprijateľná podľa generálnej klauzuly vyplývajúcej z ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Ochrana spotrebiteľa

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 40/1964 Zb. – § 53 ods. 1, ods. 4, ods. 5, ods. 12, § 53a, § 53d

11. Posudzovanie podmienky plurality veriteľov, ak sú vzájomne personálne a majetkovo prepojení

Uznesenie Krajského súdu Košice sp. zn. 4CoKR/23/2022 zo dňa 11. 8. 2022

Anotácia:

V konaní nebolo sporné, že veritelia sú personálne a majetkovo prepojení. Aj napriek uvedenému však súd prvej inštan- cie dospel k správne mu záveru, že pohľadávky navrhovateľov nepredstavujú pre účely konkurzu tzv. „jednu pohľadáv- ku“, teda pluralita veriteľov bola zachovaná.

Právna veta:

Pohľadávky navrhovateľov majú odlišný právny dôvod vzniku, teda ide o samostatné pohľadávky, ktoré vznikli rôznym veriteľom ako samostatným subjektom práva. Za daných okolností je pritom právne bezvýznamné, že samostatné sub- jekty práva sú prípadne personálne alebo majetkovo prepojené, keďže u navrhovateľa v 2. rade nejde o postúpenie iba časti tej istej pohľadávky, nemožno takéto postúpenie považovať za účelové, v snahe dosiahnuť pluralitu veriteľov, keď- že táto (pluralita) existovala už pred samotným postúpením pohľadávky na navrhovateľa v 2. rade. Samotným postúpe- ním pohľadávky z pôvodného veriteľa Mgr. E. R. na navrhovateľa v 2. rade sa postúpená pohľadávka nemení, mení sa iba osoba veriteľa. V opačnom prípade by sme museli dôjsť k absurdným záverom, že za jednu pohľadávku pre účely kon- kurzu by bolo nevyhnuté považovať každú pohľadávku, ktorá vznikla akémukoľvek subjektu práva z rôzneho právneho dôvodu, no títo veritelia by boli zároveň vzájomne prepojené subjekty, čo je bežné v prípade štátnych orgánov a inštitú- cií (daňový a colný úrad, Sociálna poisťovňa, zdravotná poisťovňa), ktoré sú majetkovo napojené na štát a jeho rozpočet, resp. personálne prepojené v podobe ministerstva (a konkrétneho ministra), čo nezodpovedá úmyslu zákonodarcu.

Právna oblasť: Konkurz a reštrukturalizácia

Právny inštitút: Konkurzné konanie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 7/2005 Z. z. – § 3 ods. 2, § 12 ods. 2

12. K forme výslovného prejavu poručiťľa pred svedkami, že alografný závet obsahuje jeho poslednú vôľu

Uznesenie Krajského súdu Trnava sp. zn. 11Co/81/2022 zo dňa 30. 11. 2023

Anotácia:

V spore o neplatnosť závetu súd zistil, že závet poručiťľa bol vyhotovený strojom a je podpísaný. Dvaja svedkovia, po- tvrдили svojimi podpismi že „dnes pán H. B., pred nami vlastnoručne podpísal vyššie uvedenú (sic) závet, a že jeho listina obsahuje jeho poslednú vôľu“. Súd zo závetu zistil, že poručiťľ výslovne vo svojom závete neprejavil vôľu, že listina obsahuje jeho poslednú vôľu. Táto skutočnosť je uvedená len pri vyjadrení svedkov D. I. a J. A.. Zároveň zo závetu ne- vyplýva skutočnosť, či dvaja svedkovia boli súčasne prítomní pri vyslovení prejavu neb. poručiťľa, pretože pri podpise svedkov nie je uvedený dátum ich podpisu.

Právna veta:

- I. Mylný je predpoklad súdu prvej inštan- cie, že ustanovenie § 476b OZ považuje prejav poručiťľa, že listina (závet) obsahuje jeho poslednú vôľu, za obsahovú náležitosť závetu. Takáto požiadavka nie je z cit. ustanovenia vyvoditeľná. Práve naopak, vyplýva z neho, že poručiťľ musí závet podpísať a potom pred svedkami preja- viť, že podpísaný zá- vet, ktorý nenapísal vlastnou rukou, obsahuje jeho poslednú vôľu. Z tohto ustanovenia jednoducho nevyplýva, že by poručiťľ musel pred svedkami závet aj podpísať. Úlohou svedkov totiž nie je dosvedčiť, že poručiťľ závet pred nimi (súčasne prítomnými) podpísal, ale len to, že poručiťľ pred nimi výslovne prejavil, že závet obsahuje jeho poslednú vôľu. To je zrejme aj z porovnania cit. ustanovenia s § 476a OZ, ktoré podpis poručiťľa vyžaduje aj na vlastnoručnom (holografnom) závete.
- II. Poručiťľ musí alografný závet nielen podpísať, ale pred svedkami aj výslovne preja- viť, že obsahuje jeho poslednú vôľu. Žiada sa dodať, že ustanovenie § 476b OZ nehovorí nič o tom, akú má mať tento prejav formu, ale len to, že má byť výslovný. Poručiťľ tak môže učiniť zadosť požiadavkám kladeným zákonom aj tak, že tento prejav uskutoční v ústnej forme. Závet preto nemusí obsahovať písomný prejav poručiťľa v tomto zmysle, ale dokonca ani písomné potvrdenie svedkov, že k takémuto prejavu poručiťľa došlo. Nie je vylúčené, aby svedkovia túto skutočnosť dosved- čili aj neskôr. Musia však závet podpísať (§ 476b druhá veta OZ), a tým aj potvrdiť, že to budú oni, komu v prípade pochybností prináleží dosvedčiť, že podmienky prvej vety § 476b OZ boli splnené.

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Dedičské konanie, Dedenie zo závetu

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 40/1964 Zb. – § 476b

13. K možnosti organizačnej zložky Sociálnej poisťovne odpustiť zmeškanie lehoty na úhradu poistného

Rozsudok Krajského súdu Trenčín sp. zn. 29Sa/3/2022 zo dňa 18. 5. 2022

Anotácia:

Žalobkyňa v podanej žalobe uviedla, že od 1. 10. 2021 bola práceneschopná a ukončila prevádzku súkromnej ambulancie všeobecnej lekární. Nedopatrením došlo k neuhradeniu poslednej platby povinného poistenia do Sociálnej poisťovne. Z jej strany tak došlo k omeškaniu platby, za čo sa v odvolaní na pobočku Sociálnej poisťovne ospravedlnila, avšak ochranná lehota na zaplatenie tejto dávky bola podľa zákona do 08.10.2021, čo jej vo vypätej situácii uniklo. V odvolaní žiadala o zmiernenie tvrdosti zákona voči nej pre uvedené skutočnosti.

Spornou otázkou bolo zistenie, či úhrada poistného na nemocenské poistenie uskutočnená oneskorene počas trvania práceneschopnosti SZČO spôsobí vznik nároku na nemocenské pre túto SZČO, resp. či je možné oneskorenú úhradu poistného dodatočne odpustiť.

Právna veta:

Úhrada poistného nie je právnym úkonom, ale je plnením z právneho vzťahu medzi žalobkyňou a Sociálnou poisťovňou, ktorý vznikol zo zákona. Úhrada poistného preto nie je samostatným prejavom vôle žalobkyne, nejedná sa o jej jednostranný právny úkon, preto na uvedené nemožno ani aplikovať § 192 zákona č. 461/2003 Z. z. týkajúci sa odpustenia zmeškania lehoty na urobenie úkonu.

Právna oblasť: Správne právo, Sociálna politika

Právny inštitút: Sociálne zabezpečenie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 461/2003 Z. z. – § 192

14. Realizácia podania zástupcom, ktorému bol pozastavený výkon advokácie, ako dôvod jeho odmietnutia

Rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 7CoPr/1/2024 zo dňa 1. 10. 2024

Anotácia:

Advokátka čase rozhodnutia predsedníctva SAK o pozastavení výkonu advokácie naďalej vystupovala ako advokátka a spochybňovala toto rozhodnutie. Žalobca mal vedomosť o tom, že jeho zastupovanie touto advokátkou je pochybné. Súd odmietol odvolanie podané touto advokátkou postupom podľa § 386 písm. b) CSP ako podané neoprávnenou osobou.

Odvolací súd vyjadril právny názor, že v prejednávanej veci bolo podstatné, že žaloba bola podaná žalobcom, prostredníctvom H.. X. (nie advokátkou), ktorá v tom čase, ako to vyšlo v prvoinštančnom konaní najavo, mala pozastavený výkon advokácie. Žaloba trpela podľa odvolacieho súdu odstrániteľnou vadou, a preto vyzval súd prvej inštancie na odstránenie uvedeného nedostatku. Súd prvej inštancie v intenciách odvolacieho súdu vyzval žalobcu na doplnenie žaloby, ale žalobca svoje podanie v sudcovskej lehote nedoplnil.

Právna veta:

- I. H. ... v čase rozhodnutia predsedníctva SAK prebrala právne zastúpenie viacerých klientov a vystupovala vo viacerých súdnych konaniach, a teda naďalej vystupovala ako advokátka.
- II. Takéto konanie, ako to súd správne vyhodnotil, (bolo – pozn.) potrebné považovať za nekalé, ktoré napĺňa znaky pokútnictva.
- III. Žalobca mal vedomosť o tom, že zastupovanie H. je pochybné. nakoľko aj v priebehu prvoinštančného konania bol súdom ... dopytovaný, či vzhľadom na obsah podania SAK, ktorým bol oznámený pozastavený výkon advokácie H., nezamýšľala si zvoliť iného právneho zástupcu. O nezrovnalostiach týkajúcich sa pochybností o právnom zastúpení H., o nedostatku tejto procesnej podmienky mal žalobca vedomosť a odvolanie voči zamietavému rozsudku v zákonom stanovenej lehote nepodal aj napriek právoplatnému uzneseniu súdu o nepripustení zastupovania H.
- IV. Za tejto situácie je potrebné konštatovať, že H., nie je zástupcom žalobcu v danom konaní, nie je stranou tohto sporu, ani intervenientom, preto bolo potrebné ňou podané odvolanie odmietnuť, postupom podľa § 386 písm. b) CSP.

Právna oblasť: Občianske právo, Civilné procesné právo

Právny inštitút: Civilné konanie, Zastúpenie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 160/2015 Z. z. – § 89, § 90, § 129, § 267 písm. b), § 386 písm. b), § 413 ods. 1 písm. b), § 447 písm. b)

15. K pojmu „vymáhaný nárok“ a k jeho splneniu pre účely určenia zníženej odmeny exekútora podľa § 7 ods. 2 vyhlášky č. 68/2017 Z. z.

Rozsudok Krajského súdu Nitra sp. zn. 7CoCsp/13/2022 zo dňa 29. 6. 2023

Anotácia:

Oprávnená (bývala manželka žalobcu) podala návrh na vykonanie exekúcie a to na vymożenie pohľadávky, pričom exekučným titulom bolo rozhodnutie súdu. Súd prvej inštancie zistil, že súdny exekútor vydal upovedomenie o začatí exekúcie, v ktorom bolo uvedené aj údaje o náhrade trov exekúcie. Spornou bola otázka, či pojem vymáhateľný nárok zahŕňa nielen pohľadávku oprávneného, ale aj trovy exekútora?

Právna veta:

- I. Pokiaľ ide o pojem „vymáhaný nárok“, odvolací súd sa nestotožnil s argumentáciou žalovaného v 1. rade, že tento pojem zahŕňa nielen pohľadávku oprávneného, ale aj trovy exekútora. Práve z ust. § 61a ods. 1 EP vyplýva, že upovedomenie o začatí exekúcie musí obsahovať aj označenie vymáhaného nároku (pod písm. d), pričom vymáhaný nárok a vymáhaná povinnosť nie sú totožné pojmy. Označenie „vymáhaný nárok“ je uvedené aj v iných ustanoveniach, ako napr. § 61k, § 37 ods. 1, § 48 ods. 3 písm. g) EP (a iné ustanovenia), či § 7 ods. 2 Vyhlášky č. 68/2017 Z. z., pričom z uvedených ustanovení nesporne vyplýva, že pod pojmom „vymáhaný nárok“ sa rozumie iba nárok oprávneného vyplývajúci z exekučného titulu a trovy oprávneného v exekúcii a nie aj trovy exekútora. Odvolací súd súhlasí s argumentáciou žalobcu, že z ust. § 7 ods. 2 a ust. § 6 prvá veta Vyhlášky jednoznačne vyplýva, že základom na určenie odmeny exekútora je výška reálne vymoženého plnenia, a základ na určenie odmeny exekútora nemôže tvoriť samotná odmena exekútora.
- II. Odvolací súd sa nestotožnil ani s obranou žalovaného v 1. rade, že v dôsledku neuhradenia celých trov exekúcie v sume XX.XXX,XX eura 10% odmeny SE), mal exekútor nárok na uhradenie ďalších trov v sume XX.XXX eura. Tento postup vylučuje znenie ust. § 7 ods. 2 Vyhlášky, ktoré hovorí len o vymáhanom nároku.

Právna oblasť: Občianske právo, Exekučné konanie

Právny inštitút: Exekúcia

Súvisiace predpisy a ustanovenia: 233/1995 Z. z. – § 60, § 61a ods. 1 písm. d)
68/2017 Z. z. – § 7